

FÜGGETLEN HAJDUSÁG.

POLITIKAI, KÖZGAZDASÁGI ÉS SZÉPIRODALMI LAP.

Előfizetési árak:
Egész évre 100 kor., félévre 50 kor., negyélévre 25 kor.
Egyes szám ára 2 korona.
Hirdetések felvétele egyezség szerint.

Felelős szerkesztő: **BOR JÁNOS.**
Kiadótulajdonos: **BORBÉLY SAMU.**

Megjelenik hetenként egyszer, vasárnap reggel.
Kéziratokat nem adunk vissza.
Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Hajdusoboszló, I. Vasut-utca 306.

Mi is az a bojkott?

Napról-napra jobban látjuk, hogy nem gazdasági, nem is szociális, de hatalmi politikai fogás az, amit a Bécsben menekült magyarországi vörösök, osztrák cinkosaiikkal összefogva, amsterdami cégjelzés alatt merészkednek Magyarország ellen elkövetni. Egészen bizonyos, hogy Magyarországnak a határelzárásból, amit a kormány ez ellen a vörös okvetetlenkedés ellen kénytelen volt elrendelni, kára van. Mert hiszen sok ezer waggon romló gyümölcsöt, zöldséget és főzelékféléket nem tudunk kivinni, illetve nem akarunk. Ha csak gazdasági, vagy szociális oka lenne ennek a károsodásnak, bátran tanácsolhatnánk és bátran követelhetnénk az ország közvéleménye, hogy szüntessük meg az okot és ne mondjunk le a haszonról.

De a dolog másképpen áll. Nem Magyarország és vörös számüzötteinek, meg az osztrák vörös szociálistáknak kérdése a bojkott, hanem nagy, legalább is európai fontosságú kérdés. Az tudniillik, hogy Európában a szociálistáknak Leninéhez közelálló, vörös osztálygyűlöletben forrongó, rabló és fosztogató hajlamu szárnya uralkodják-e, ezeknek emberei kerüljenek-e hatalmi pozíciókba, vagy pedig a jogrend, az emberszeretet és a keresztény szellem képviselői? A nyugati országok ujságjaiból azt látjuk, hogy már ott is kezdik a kérdésnek ezt a jelentőségét belátni s a franciák, angolok, hollandok, németek, belgák tudják, hogy ha Magyarország ebben az ellen nemzetközi alapon indított küzdelemben alul maradna, az visszahatással lenne az ő szociális és kormányzati rendjükre is s náluk is hamar erőre kapnának azok a felforgató áramlatok, amelyek Magyarországot már egyszer a sir szélére sodorták s melyeknek Kelet-Európában ma egyetlen megakasztó hatalma a jogrendben élő és folyton erőlködő Magyarország. Szom-

szédaink, Csehország, Románia és Szerbia mind a szélső s jóformán vörös szociálistáktól vannak átítatva és ha Magyarországot sikerül megrendíteni, ha ezek a prédaéhes szomszédaink mihamar önmaguktól nem látják be, hogy a Magyarországtól el-tulajdonítani szándékolt területek csak az ő létezésüket veszélyeztetik, ha ezekben az országokban valami határozott fordulat nem történik a jogrendhez való visszatérés irányában: akkor Európa keleti része a szociális és gazdasági felfordulás örvényébe jut s a lángok csakhamar elfogják borítani a nyugati nagyműveltségű hatalmakat is.

Ez így van. De a magyar embernek nem szokása az, hogy amikor körülte tüzet lát, okoskodjék és bölcselkedjék. Tehát lássunk csak neki a tűzkárok lehető csökkentésének praktikus munkájához. Ma gyümölcsről, zöldségekéről és zöldségről van szó, amik a nyakunkon romlanak. Hát konserváljuk fel. Főzzünk szeszt, csináljunk gyümölcsvelőt, amihez nem kell cukor, sem csomagoló bádóg, vagy üveg. Tegyük el a főzelékeket ecetbe télire, vagy szárítsuk meg, aminthogy a zöldséggel is el kell bánni. Ahol nagy tömegeket kell szeszé vagy gyümölcsvelővé feldolgozni, ott nagymennyiségű fűtőanyagra is van szükség. A kormány gondoskodni fog róla, hogy az illető szeszfőző vagy konserváló ipartelepek kapjanak sürgősen szenet. Ennek már megtörtént példái is tudjuk. Károsodásunkat ekképpen esetleg egészen is elkerülhetjük. Ha megtudtunk küzdeni egy hosszú háborúval, két forradalom pusztításával, majd csak megküzdünk ezzel a kárral is.

De hogy Magyarország még egyszer tétet s fejet hajtson a vörös szociálista diktálásnak, hogy napi hasznokért kockára tegye egész nemzeti jövőjét, arra hiába számítanak ellenségeink. A magyar tud meghalni, de tud szenvedni és nélkülözni is.

És ki fog derülni, hogy azok, akik a bojkottot rendezték, nem ismerték a saját erejüket, de különösen nem ismerték Magyarországot, vagy legalább is a saját maguk gyáva rebachvadász lelke szerint itélték meg.

BEL- ÉS KÜLPOLITIKA

A kormányválság nemsokára befejezést nyer. Horthy kormányzó a pártok vezérférfiit egyenként kihallgatáson fogadta, véleményeiket meghallgatta. Kiszivárgott hírek szerint a leendő miniszterelnök személyét Rubinek Gyulában, vagy Rakovszky Istvánban kell keresni. Beszélnek a két kormányzópárt koalíciójáról, amely biztosítaná a keresztény irányt. Véleményünk szerint ezt az irányt a kigazda és földmivespárt egymagában is biztosíthatja, de ha társul hozzá valamelyik megbízható párt, az csak a jó ügy előnyére lehetne. Azonban olyan párttal nem érdemes szövetségre lépni, amelyik a kigazdapártot folytonosan támadja és gyalázza. Az elajta barátság az országnak kifelé is árt, mert a külföld nem képes megérteni az ilyen „keresztény kurzust”. Ellenségeink pedig örülnek rajta, hogy a pusztulás szélén is marakodunk.

A mostani kormányválsággal kapcsolatosan fog megoldás alá kerülni igen-igen súlyos pénzügyi és gazdasági helyzetünk is. Csak olyan kormány alakulhat, amely a személy- és vagyonbiztonság, valamint a jogrend helyreállítása mellett az államháztartás súlyos pénzügyi és gazdasági problémáit is véglegesen dűlőre juttatja. Elsőrendű szakemberekre és nem kortesminiszterekre van szükség, akik nagy feladatok megoldására képesek. Komoly, válságos órákban élünk, minden erőnket, tudásunkat, szakértelmünket latba kell vetnünk a haza megmentésére.

Párisban az entente hatalmak megbízottal tárgyalásokat folytattak a kiküldött magyar bizottsággal. A tárgyalások állítólag befejeződtek. Az eredmény azonban ismeretlen. Egy hónapja a béke aláírásának, de még semmi egyéb nem történt a mi szerencsétlen hazánk felségelése érdekében az ántánt részéről.

Albániában nagy zűrzavarok uralkodnak. Albánia nem akarja elismerni sem az olasz, sem a szerb felsőbbbbséget. Az olasz nemzet nem is kívánja ezt megtartani.

Hirdetéseket felvesz a kiadóhivatal.

Most érkezik a hír, hogy Valonát felkelő albán csapatok elfoglalták s az ott levő olasz csapatokat foglyul ejtették. Esszad basa párisi meggyilkolása úgy látszik jel volt az általános lázadásra. Albánia függetleníteni akarja magát mindenképen.

A német belpolitika is kavarog. Ugy látszik, hogy a német sem tudja megérteni egymást.

Szovjet-Oroszországban is egyre gyengül a bolsevikiek hatalma. Ez a birodalom oly óriási kiterjedésű, hogy egyelőre szó sem lehet az ottani viszonyok rendezésére.

Választás után

A tömeg szavazott, a képviselőválasztás elmúlt. Eredménye nemcsak közöttünk, kiscgazdák és földmivesek között, de az egész vármegyében általános meglepetést keltett. Most, amikor a megválasztott nemzetgyűlési képviselő ur a mandátum birtokába jutott, a lezajlott választási mozgalmak méltatása okából pár szót aksrunk szólni a kiscgazdapárt tagjaihoz.

Hajduszoboszlón a választók igen tekintélyes többsége a földmives- és kiscgazdapárt elvei mellett foglalt állást, amit a szavazás eredménye fényesen igazolt. Ezekből elveink mellett továbbra is erőteljesen ki kell tartanunk, pártszervezetünket még erősebbé és ellenállóbbá kell tennünk, mert csak úgy tudjuk a győzelmet a közeli jövőben kivívni, ha mindenre felkészülve leszünk.

A választás eredményén sincs mit restelkednünk. Ami Vámospércs és Hajdusámson magatartását illeti, ezt különféle szempontok szerint bírálhatja valaki. Aki azonban ezen két község munkás viszonyait és különösen Sámsonnak a forradalom és a kommunizmus alatt tanúsított magatartását ismeri, azt nem fogja meglepni, ha ez a két község a higgadtabb irányhoz nem csatlakozott. Megállapíthatjuk itt egyébként, hogy velünk egyetlen kommunista érzelmi egyén sem rokonszenvezett és velünk nem is szavazott sem ott, sem itthon.

A hajduszoboszlói kiscparosok egyrészenek állásfoglalása sem okozott tulságos meglepetést előttünk. A kolompások ismert egyének, akik szívesebben hajoltak mindenkor a szélsőségek felé, mint a békés irányra. Különösen egy pár cséplőgéptulajdonos féktelenkedése volt előttünk szembe-tűnő, azoké, akik a hadiévok alatt fölünk kiscgazdaktól és földmivesektől százezreket kerestek, meggazdagodtak. Ezek az urak finom ravaszsággal mutatták irántunk mindenkor az önzetlen barátságot, de a legelső alkalomkor mindjárt akcióba léptek ellentünk. Nem csoda tehát, ha a mi szemünk erősen felnyitlak és tisztán kezdünk látni magunk körül. A közelmúltban megszereztük magunknak a kijózanító tapasztalatokat és ehhez fogjuk irányítani jövőben a cselekedeteinket. A szövetségi eszmében rejlő erő meg fogja mutatni nekünk az utat, hogy mit tegyünk. A kiscgazda és földmives közönség egyébként mindazon kiscparosokat, kik a város és társadalom belbékéjét ápolják, bármely párthoz tartozzanak, ezután is megbecsüli és támogatja. Azokat azonban, akik folyton a nagy dobort verik ellene, a rendelkezésére álló eszközökkel ellensúlyozza.

Hátra volna még pár szót szólni a Dánér képviselő ur által „rohadtnak“ nevezett intelligenciáról. Megelégedéssel tapasztaltuk, hogy az intelligenciának és köztisztviselői karnak elfogulatlanabb, hogy úgy mondjuk, tartalmasabb és értékesebb része undorral nézte a kiscgazdapárt ellen használt választási harcmódot, lelkiileg együtt érezett velünk és jóindulatot tanúsított irántunk. Sajnos azonban, hogy ez a rész kevesebb százalékát képezte az intelligenciának, mint amennyit hinni szeretünk volna. Ezen kisebb, de tiszteletreméltóbb rész iránt kötelességünk a nyilvánosság előtt meghajtani elismerésünk szerény, de tiszta lobogóját, továbbra is biztosítván őket a mi változhatatlan megbecsülésünkről és szeretetünkről.

Szólhathánk még valamit a tanítói kar egyes tagjainak viselkedéséről. De ezt nem tesszük, mert egyesek múlt évi magatartásáról fájdalmas emlékeink vannak. Mostani eljárásuk is sokkal fájdalmasabb elkeseredést okozott mindnyájunk előtt, semmint azt lelkeinkből hamarosan kitörölnénk. Csupán az elfogulatlanabbak maradtak velünk. Jó ezt tudni, különösen azért, mert egyesek nagyon hálátlanok lettek az egyházhoz, holott kivánattatásukat az tette lehetővé.

Mondjunk-e még valamit a harci eszközökről és az idegen kortesokról, akik hajlékainkba betolakodtak, a családjaink egyetértését, békességét megzavarták, feliditák? Ezek rossz emlékek, amikre gondolni sem jó.

A kiscgazda és földmives közönség ezután is a haza, a város, az egyház és a társadalom pillére marad és rólunk, nélkülünk ezután sem lehet itélkezni. A magunk szavát ezután még fokozottabb mértékben kell hallatnunk. Ehhez azonban feltétlenül szükséges az, hogy közöttünk a békességet, egyetértést, összetartozandóságot és szeretetet ápoljuk, mert csak így leszünk képesek a földmives és kiscgazda társadalom nagy érdekeit megvédelmezni.

Hajduszoboszló, 1920 június 30-án.

T. Szabó Lajos B. Nagy Károly
Lénárt András Császi Antal
és társai.

Szövetkezet és magyarság

Megszálló ellenségeink; de különösen a csehek, vad dühvel mentek neki a magyar szövetkezeteknek, helyesen szólva az Országos Központi Hitelszövetkezet és a Hangya kötelékéhez tartozó önzetlenül működő szövetkezeteknek. Bernát István, a Magyar Gazdaszövetség alelnöke és a magyar szövetségi fejlődés egyik megalapítója, aki másodmagával kinn volt a szövetségek nemzetközi szövetségének genfi kongresszusán, előterjesztette, amult hét csütörtökén tartott magyar szövetségi kongresszuson, hogy a magyar képviselők megokolt panaszt edtak be a nemzetközi szövetségi kongresszusnak a megszálló ellenségeink részéről a magyar szövetkezetek megfojtása céljából elkövetett üzemekről. A nemzetközi szövetségi kongresszus az ottani cseh szövetségi képviselő valami Lustig ur ellenőrzése dacára igazat adott a magyaroknak és elhatározta,

hogy el fog járni a panaszok orvoslása iránt a győztes nagyhatalmak legfőbb tanácsánál. Ugyanazon a kongresszuson Ipolyi Kellér Gyula azt fejtette ki, hogy a kereskedelemnek az üzleti vállalkozásoknak legfontosabb ágait a keresztény nemzeti alapon álló intézmények, tehát első sorban is a szövetkezeteknek kell kezébe venniük. Erre az első gyakorlati lépéssül jegyezhetjük föl, Magyar Szövetkezeti Központok Áruforgalmi Részvénytársaságának szervezését, amely a gabonaforgalmat fogja lebonyolítani.

Nem véletlenség, hogy a magyar szövetségi szervezet most a nemzetközi téren és az itthoni életben is a magyarság nagy érdekeinek hatalmas zászlóvivőjéül jelentkezik. Előre látták ezt azok a férfiak, akik valaha a nagy emlékü Károlyi Sándor gróf vezetésével a magyar föld népének szövetkezetekbe való tömörüléséért dolgoztak mert tudták, hogy ez a tömörülés magához fogja ragadni a hazafias értelmiségű és ipari munkából élő osztályokat is s hogy a magyar szövetségi szervezet a nemzeti életnek, haladásának és fejlődésének hatalmas gerencévé fog gyarapodni.

És nem véletlenség az sem, hogy a szövetségi eszmék legelőször olyanokban vertek gyökeret, akik a magyar földnek és népnek dolgaival foglalkoztak. Mert ők tudhatták legjobban, hogy Magyarországnak igazi nagy ereje az ő földje, az ő földjének népe s hogy ennek haladásán és fejlődésén mulik az országnak igazi fejlődése és haladása. Sohasem voltak tehát elragadtatva a fejlődésnek felületes jelenségei a fővárosi háztömegeknek fényes képe, a szaporodó boltok útján emelkedett forgalom által. Azt kívánták és azon dolgoztak, hogy a magyar nép keresztény és hazafias elemeit lássák a haladás hasznainak aratói és a nagy forgalom vezetői, haszonélvezői között, Kárhoztatták, hogy a kulturális haladás elkerüli a falvakat és a városokba szorul. És ide vonza a falusi munkás népet is. Mivel pedig igazi hatalmas győzszerévé a bajoknak csak a szövetségi intézményeket tudták minden erejükkel ráteküdték a szövetségi élet fejlesztésére.

Most, amikor látjuk, hogy szövetségi intézményeink sikerrel képviselik a magyar országos érdekeket, a nemzetközi téren és új fejlődés gerincévé válnak az ország belső gazdasági életében látjuk, hogy mennyire hasznosak és okosak voltak ezek az erőfeszítések. Az új szövetségi törvény szerint a magyar állam 25 millióval fogja szaporítani az Országos Központi Hitelszövetkezet alapítóját és százmillióval a tartalék alapját. Tehát a törvényhozás és kormány is elismeri, hogy a szövetkezeteknek és a magyarságnak érdekei egységesek, sőt azonosok. Amint-hogy ez nem is lehet másképpen akkor, amikor a törvényhozás legnagyobb pártját és a miniszterek többségét, a magyar föld népének törhetetlen hazafiaságu képviselői, a kiscgazdapártiak alkotják.

— Múltak, műkék, járógép, sérv- és haskötők nagy választékban kaphatók Vitáriusnál, Debrecen, Piac utca 18., Alföldi-palota. Ferdenövésű gyermekek részére acélfűzőt készít; vidéki megrendelőket vasár- és ünneppon Eötvös-utca 85. sz. lakásán fogad. 6-10

Egy év mult el

Az 1919-ik évi június vége és július eleje mind végig emlékezetes lesz Magyarország történelmében. Most éljük az első évforduló napjait annak, hogy vége szakadt annak a lefelé csuszásnak, ami hazánkat egy veszített háború, egy nemzetközi szociálista és egy bolsevista forradalom lesújtó és szégyenletes esemény következtében a megsemmisülés örvénye felé sodorta. A mult év június végén az a lefelé siklás megfordult. Az ország földmivelő népe magához tért, felcsudott abból az ernyédségből, amibe a véres háború és két forradalom ejtették és elkezdte az ország újjáépítését. A főváros környékén június végén indult meg a földmivelő népek ellenforradalmi mozgalma, amelyet Kun Khon Béla vörös hóhérai Szamuely vezetésével elfolytottak ugyan, sok deiek hazafias magyar gazdát végeztek ki kínos halállal, az ország történelme még is ezekben a napokban fordult meg. A fővárosi vörösek ekkor lettek egészen bizonyosak afelől, hogy hiába mentesítik a 100 holdon aluli vagyonoikat a kommunista rablás alól, hiába adnak a kisbirtokosoknak teljes adómentességet, Magyarország földmivelő népe sohasem fogja elhagyni Istenét, hazáját, ősi nemzeti hagyományait, nem fog küzdeni a vörös uralomért, hanem ellenkezőleg, minden erejével ellene fordul. Szeged és az ország nyugati vármegyéiben megindult a nemzeti hadsereg szervezése. Ezzel a mozgalommal szemben a vörösek hiába próbálták népünk fiait a románok ellen tüzeini és az ellenük való harcra állással, a nép figyelmét az ók hatalmi vágyaikról elterelni. A vörös hadsereg a tisztek és a földmivelő nép vonakodása folytán nem állott meg az előtt a román hadsereg előtt, amelyet még nem rég könyvedén kergetett maga előtt. Mert tudták ezek a derék emberek, hogy a legnagyobb ellenség idebent az ország fővárosában és a románok elleni háború győzelem esetén sem mentené meg a hazát az ő számukra, hanem megini csak Kun Béla vörös cinkosainak szerezné meg. Tehát már június első napjaiban a vidék földmivelő népében kelt erős elhatározások, főleg a batyuzó fővárosiak útján eljutottak a fővárosi munkások füleibe is. A józanabb szociálista vezérek elkezdettek sugni-bugni, hogy hát ez a vörös dolog még sem vezet jóra, maga a munkásság is már végső nyomorúságba fog jutni, ideje lesz eltávolítani a vörös rablókat. Július közepén már mindenki nyíltan beszélt a fővárosban, hogy az egész vörös kormány dög már csak, nincs aki féltre rugja, de a Balaton mellett már ennek az emberei is kezdtek szervezkedni. A vörös uralomnak előbb néhány szociálista vezér akart véget vetni azzal, hogy Kun Khon Béláékát megszöktette és átvette a kormányt. Azután a románok is azon a címen jöttek be a védtelen fővárosba, hogy ők mint győzők jöttek a bolsevistákat megsemmisíteni, akkor is tudtuk most, is tudjuk, hogy sem a szociálisták próbálkozására sem a románok dicsekvő betolakodására nem volt szükség. A vörös uralomnak az ország földmivelő népének fölédredt öntudata, véget vetett akkor, amikor a szociálista vezérek és a románok akarták megkaparítani a magyarországi bolsevizmus kivégzésének érdemét.

A magyar földmivelő nép fiait, hazájuk hű fiait bizonyultak és ezt ismerte el az ország akkor, amikor a nemzetgyűlésbe nagy többségben a magyar földmivelő nép emberei ültek.

Visszaemlékezés 1919 ápr. 24-re.

Irja: Csiba Márton.

VI.

Bevégeztük. Szamuely kihirdeti az ítéletet. „A rögtönítélő törvényszék ítélete alapján szabadon bocsájtatnak.”

Enyhítő körülményül tudta be a törvényszék, hogy a legnehezebb körülmények között is mindvégig helyünkön maradtunk s nem menekültünk el és kötelességünket jöhszeműleg teljesítettük. De enyhítő körülményül vette azt is, hogy a lép minden rétege mellettünk nyilatkozott. A bünösök — mint Szamuely mondta — különben is elvették büntetésüket, akiknek legfőbb bünük az volt, hogy az ellenforradalomban s annak megszervezésében tevékeny részt vettek. De elretentő példát is kellett statuálni a lakosság előtt, hogy lássák, miként jár az, aki a proletár érdekek ellen vét. Hogy a szerencsétlen kivégzettek miben vétettek a proletár érdekek ellen, — arról nem szolt semmit.

Az ítélet kihirdetése után irást kértem, nehogy újra elfogjanak bennünket.

Kérésemre kiállították a következő igazolványt:

Keleti hadsereg rögtönítélő törvényszéke.

Dr. Erdős Kálmán, Csiba Márton, Kerekes Béla elvtársak a rögtönítélő törvényszék által szabadon bocsájtattak; kötelességükre tétetül, hogy Hajdusoboszló munkástanácsával egyetértőleg dolgozzanak a proletárdiktatura érdekében. Legfőbb gondjuk legyen a rend és legyelem biztosítása, melyért személyükkel felelnek.

Szolnok, 1919. év április 24-én.

P. H.

Szamuely Tibor sk.

Az igazolvány, mint látható, tévesen április 24-ről van kiállítva, pedig április 24-én, csütörtökön még itthon voltunk s csak másnap, április 25-én, pénteken volt a tárgyalás.

Az igazolvány átvétele után Szamuely kötelességünkre tette még azt is, hogy hazakerésésünk után Körner Géza rendőrkapitányt fogassuk el s állítsuk forradalmi törvényszék elé. Hogy miért haragudott olyan nagyon szegény Gézára, nem tudjuk, hiszen ő igazán nem vétett senkinek.

A tőlünk elvett pénzt és egyéb dolgokat elismervény mellett visszaadták.

— Megkaptak mindent? — kérdi Szamuely.

— Igen — mondjuk Erdőssel.

— Hát maga Kerekes? Miért nem szolt?

— Én kérem semmit se kaptam vissza, mert nekem semmim se volt.

Szamuely, mint a tigris felugrik helyéről, odamegy Kerekeshez, vállára teszi kezét, megrázza s mifelénk fordulva mondja:

— Lássák, ez az igazi proletár!

Pedig nála is volt vagy 500 korona, de az úgy el volt dugva a kis mellény-

zsebben, hogy a terrorkatonák se találtak rá a motozás alkalmával.

Vége pont 12 órakor elbocsájtottak.

A törvényszék tagjai Szamuely kivételével, kezefogtak velünk, az őrizetünkre rendelt katonák tisztelegtek s mi leszálltunk a vonatról.

Hogy micsoda érzés töltötte el akkor szívünket, lelkünket, azt kibeszélni, leírni nem lehet, akkor, amidőn alig 24 óra lefolyása alatt kétszer néztünk szembe a biztos — de csufos halállal s végre annyi testi és lelki szenvedés után visszakaptuk szabadságunkat, életünket.

Szaladni, táncolni, kurjongatni szeretnünk volna, mint a gyermek — de nem lehetett. Körülvették bennünket az utasok, akik a tárgyalást figyelték, simogattak, kezünket fogdosták, gratuláltak megszabadulásunkhoz. S a terrorkatonák? Odajöttek hozzánk azok is — s az iránt érdeklődtek, hogy este hol vacsorázunk, mert holnap reggelig szabadságot kaptak. Ajánlgatták ezt a vendéglőt is, a másikat is. Találomra mondtunk nekik egyet, de abban a pillanatban már azt is tudtuk, hogy estére mi már aligha leszünk Szolnokon.

A sok torzonbérz, vadkinézésű katona közül egyszercsak kiválik egy 24—25 éves fekete haju, kis pörge bajuszu, barnapiros arcu fiatalember. Odajön hozzám, bemutatkozik, hogy ő Szamuely népbiztos sófője. Mondta is a nevét — ha jól emlékezem, Vajda István.

Elmondta, hogy ő református ember s egy tudja, hogy a főjegyző elvtárs is az. Sajnálta nagyon, hogy a református tornyot lötték a vörösek, de hát miért is tüztük ki olyan hamar azt a fehér lobogót a toronyra?

Elmondta még azt is, hogy őt erővel sorozták be a vörös hadseregbe s kilátásba helyezte, hogy mihelyt alkalma nyílik — meglép a hadseregből. Hajdusoboszlóra azonban mindenesetre eljön és meglátogat bennünket. „Legyen szerencsénk.”

Bementünk a városba ebédelni, de alig kaptunk valamit. Hat vendéglőt is bejártunk, míg egy nagyobbajta étterembe benytottunk, de itt is csak egy kis darab szárazhúst tettek elénk, úgy hogy aztán a magammal vitt eleségből ettünk. Bort sem ihattunk, mert szesztilalom volt. A pincér elvtársnak hiába mondtuk, hogy legalább egy pohár sört adjon. Hajlíthatatlan maradt s viznél egyebet nem hozott. Félelme különben megmagyarázható volt, mert az étterem tömve volt katonatisztekkel, úgy hogy mi sem a legjobban éreztük ott magunkat és siettünk is onnan távozni.

Szerettünk volna valahol lepihenni, hiszen már három éjjel nem aludtunk s a kiállott izgalmak is levertek bennünket. Szobát azonban sehohsem kaptunk. Vége hosszas bolyongás után kimentünk az állomásra.

A város tele volt vörös katonákkal. Itt székelt a keleti hadsereg főparancsnoksága a Tisza-parton egy szép palotában. A hadsereg főparancsnok Böhm Vilmos hadügyi népbiztos volt.

Az állomásnál megmosakodtunk, ruhánkat rendbeszedtük, szóval emberhez illő állapotba helyeztük magunkat, azután pedig azon tanakodtunk, hogy most már mit is csináljunk?

(Folytatjuk).

A haszonbér felemelés

A m. kir. miniszteriumnak 4420—1920. M. E. számú rendelete a haszonbérrekről szóló 820—1920. M. E. számú rendelet alapján előterjeszhető igazolási kérelmek határidejének a megszállás alól felszabadult egyes vidékekre nézve meghosszabbításáról. (Megjelent a Budapesti Közlöny folyó évi június hó 3-iki 125. számában.)

A m. kir. minisztérium, tekintettel egyes vidékek megszállásának fokozatos megszűnéséből eredő bizonytalanságra, a háboru esetére szóló kivételes intézkedésekről alkotott törvényes rendelkezések alapján a következőket rendeli:

1. §. Ha a haszonbérbeadott ingatlan olyan vidéken fekszik, amely a megszállás alól csak a haszonbérrekről szóló 820—1920. M. E. számú (Budapesti Közlöny 1920. évi 31. számában kihirdetett) rendelet életbelépésének napja (vagyis 1920. évi február hó 8-a) és a jelen rendelet életbelépésének napja között eső időben szabadult fel a haszonbéremelés iránti kérelem beadására megszabott határidő elmulasztásának igazolása végett a kérelmet még a megszállás megszűnését követő 60 nap (820—1920. M. E. számú rendelet 2. §-ának 1. bekezdése) eltelté után is, egészen 1920. évi július hó 31. napjáig bezárólag lehet az idézett rendeletnek megfelelően a haszonbéremelés iránti kérelemmel együtt előterjeszteni.

2. §. Ez a rendelet kihirdetésének napján lép életbe.

Budapest, 1920 június 1-én.

Simonyi-Smadam Sándor sk.
miniszterelnök.

Vörös vagy másféle bojkott

Hollandia nagyon rokonszenves ország nekünk. Ezért nagyon ügyesen számítottak a vörös diktátoroknak Bécsbe menekült cimborái, hogy ebből az országból, Amsterdamból keltezték, a Magyarország közlekedési bojkotálására vonatkozó szakszervezeti határozatot. Amsterdamban a híres gyémántkőszőrűsök nagy része zsidó és ezeket könnyű volt rávenni, a hitsorsosaik magyarországi szenvedéséről szóló hazug rágalmakkal arra, hogy hadat próbáljanak üzenni az ujjászervezkedő és az erősödés útjára lépett, nemrégiben még vörös zsidó kalandorok fosztogató markai között vergődő hazánknak. Azt is tudjuk, hogy Leninék sok milliót küldtek ki a Nyugat-Európa egyes országában rendezendő sztrájkok céljaira. És végül az is bizonyos, hogy ezt a sztrájkot nagyon jó szemmel nézik szomszédos ellenségeink, az ország ezredéves területét megrabolni akaró Csehország, Szerbia és Románia, de főképpen az osztrák vörösök. Határozottan és komolyan csak Bécsben és még néhány osztrák helyen sikerült a bojkottot ellenünk megszervezni, mert itt tudták a magyarországi vörös menekültek a Leninéktől és esetleg a hírek szerint néhány megtévedt vagyonosabb zsidótól kapott pénzt sok emberhez juttatni.

Magyarország földmivelő népe minden esetre számított most arra, hogy az aratása árán beszerzi a legszükségesebb gazda-

sági eszközöket, házfelszereléseket, ruhásműt és több olyan cikket, amit most csak külföldről lehet megkapni. De viszont a magyar nép sokkal büszkébb, sokkal öntudatosabb, semhogy a maga nemzeti fejlődésének alapfeltételeit odaadja egy-tál lencséért, vagyis hogy szakítson új kormányzási rendszerével, kergesse szét hazafiass karhatalmi és védelmi csapatait, adjon tért a hatalomban a nemzetközi szociálistáknak, csak azért, hogy az életét kényelmesebbé tegye s a nélkülözésektől megszabaduljon. A nemzetgyűlés hétfői ülésén egy zsidó képviselő, Sándor Pál vágta oda a külföldi bojkottrendező vörösöknek, hogy mink magyarok mezitláb fogunk járni, de a hadseregnek lesz csizmája.

Igy érez minden magyar ember és így fog cselekedni.

A körülöttünk fejlődő események is arra intenek bennünket, hogy a megkezdett úton főne tartóztassuk magunkat. A csehekkel a lengyelek szorongatják, a szerbet az olaszok, a románok az orosz vörösök és a hazafiass ukránok. Mind a három ellenségünknek az lenne az érdeke, hogy Magyarország megint magával tehetetlenné váljék, mint nem régiben a Károlyi és a vörös uralom alatt. Ezt a szivességet igazán nem fogjuk szomszédainknak megtenni.

Vasárnap véget értek a Tiszántúli választások is. A kisgazda pártban Magyarország földmivelő népe jutott többségre. Az a nép, amely dicsőségben és győzedelmesen harcolta végig az ötödik éves háborút; türt, fáradt, koplalt és vérzett azért, mert hazájának jobb jövőjét remélte. A nemzetgyűlésnek ez a többsége nem fog meghajolni sem vörös, sem másféle bojkott előtt, hanem megy a saját erejéből tovább, a maga útján, amit ezeréves történelme szab meg neki, és meg sem áll addig, míg hazájának ősi jogrendjét és határait vissza nem kapta.

HIREK

— A ref. templomban ma délelőtt Szabó Antal esperes lelkész predikált.

— A városi képviselőtestület ma délelőtt fél 11 órakor ülést tart. A gyűlés tárgyalni fogja Bor János közeilátási főnök előterjesztését a közellátási hivatal felszámolásáról, illetve beszüntetéséről. Az előterjesztés szerint a hivatal szept. 30-án feloszlik és azután más hatósági szervek veszik át az élelmezést.

— A Gazdakör igazgatósága ma délután négy órakor igen fontos ügyben ülést tart. Kéretnek az igazgatóság tagjai a megjelenésre.

— Nemzetgyűlési tag választás. Június 27—28. napjain folyt le a hajduszoboszlói választókerületben a pótválasztás. A beadott szavazatok száma 700-al kevesebb volt mint az első választásnál. Ezen felül sokan, főleg Hajduszoboszlón üres lappal szavaztak. A beadott 13,843 szavazat így oszlott meg: dr. Czeglédy Mihály kisgazdapárti jelölt kapott 6342, dr. Dánér Béla ker. egy. 7501 szavazatot. E szerint 1159 szótöbbséggel dr. Dánér Béla, a román uralom elől csonka Magyarországba menekült birósági jegyző választott meg nemzetgyűlési képviselőül. Az eredményt

Sámson és Vámospercs községek választói döntötték el, amely helyeken Dánér 2077 szavazatot, míg dr. Czeglédy 665 szavazatot nyert. A szavazatok Hajduszoboszlón így oszlottak meg: Dr. Czeglédy Mihály kapott 3158, dr. Dánér Béla 2570 szavazatot. Szoboszló város választóinak nagy többsége tehát hű maradt a földmivelő és kisgazda zászlóhoz. Derekasán megállották helyüket a kabai, mikepércsi és szováti kisgazdák és földmivelők is a nehéz munkás viszonyok dacára, amiért igazi elismerés illeti őket.

— Dr. Radó Vilmos járási tisztviselő orvos, budapesti tanulmány utjáról vissza érkezett és rendelkezéseit újból megkezdte.

— Az a bizonyos sürgöny, mely villaggá bocsátott és jó kortes fogásnak bizonyult, hogy tudniillik Friedrich István volt miniszterelnök, a ker. nemzeti párt vezére dr. Dánér Béla melletti állásfoglalásra hívta fel a hajduszoboszlói kerület választóit, megdöntetett a következő Budapestben jun. 28-án délelőtt 9 órakor Tokay Zoltán itteni kereskedő címére feladott eredeti sürgönnyel: „Friedrich ő excellenciája távollétében értesitem, hogy sem Friedrich, sem pártunk Dánér Béla érdekében semmiféle üzenetet nem adott. Katona pártigazgató“. Ehhez nem kell semmi magyarázat.

— Eljegyzés. Weinberger Ilonkát helyben eljegyezte Spitz Lipót Mádról.

— Nagyerdői fürdő Debrecen. Egész éven át nyitva. Gőz, kád, vizgyógyóosztályok. Gőz nyitva: férfiak részére vasárnap, kedd, csütörtök és szombat. Nők részére: hétfőn, szerdán és pénteken egész nap. Kádfürdő mindennap férfiaknak, nőknek rendelkezésükre áll. Vizgyógyintézet csak orvosi rendeletre vehető igénybe. Iszap pakolások, szénsav, tengeri sós stb. fürdők. Szakszerű kezelések. Mérsékelt árak. Téli és nyári vendéglő helyiségek. Uri és női fodrászat. Közvetlen villamos közlekedés. 2-4

Hirdetmény.

Az 1919. évről hadiévül való számitása. Honv. Min. 61021. eln. 8—1920. sz. körrendelete.

A minisztertanács 1919. évi december hó 9-én hozott és a Főméltóságú Kormányzó Ur folyó évi április hó 17. napján kelt magas elhatározásával jóváhagyott határozata alapján:

Az 1919. év hadiévül számitandó be mindazoknak, akik az 1919. év folyamán a március hó 21-től augusztus 1-ig terjedő időszakot kivéve törvényesnek tekinthető alapon, folytatólag legalább 3 hónapon át szakadatlanul tényleges katonai szolgálatot teljesítettek.

A fenti hadiév beszámítására továbbá igényük van azoknak is, akik csupán azon okból nem tölthettek teljes három hónapot tényleges katonai szolgálatban, mert akaratukon kívül és törvényesnek nem mondható okokból a tényleges katonai szolgálat folytatásában, vagy általában a tényleges katonai szolgálat teljesítésében megakadályozták.

A már nyugállományba helyezett (várazozási illetékekkel szabadságot igény jogosultak ellátási illetményei újból megállapítandók.

A Honvédelmi Miniszter Ur 64.087 eln. 32—1920. sz. körrendelete értelmében a már nyugállományba helyezettek, vagy visszahelyezettek közül mindazok, akiknek fentiek alapján az 1919. évről hadiévül való beszámítására igényük van, az ezen évről a nyugdíjba való utólagos beszámítását kérvényezni tartoznak.

A kérvények az illetékes járási nem ténylegeseket nyilvántartó tisztelnél nyújthatók be.

Hajdúvármegyei m. kir.
katonai parancsnokság.